

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 312/2021
01.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Драгомира Милојевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Вучинића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К 97/18 од 03.04.2019. године и Вишег суда у Београду Кж1 387/19 од 23.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.04.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Вучинића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К 97/18 од 03.04.2019. године и Вишег суда у Београду Кж1 387/19 од 23.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К 97/18 од 03.04.2019. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године, у коју му се урачунава време проведено у притвору и на мери забране напуштања стана, према изреци правноснажне пресуде.

Истом пресудом обавезан је окривљени да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, као и трошкове кривичног поступка, чија ће висина бити утврђена накнадно посебним решењем, док је оштећена ради остваривања имовинско правног захтева, упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 387/19 од 23.09.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Владимир Вучинић због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде или само пресуду донету у другостепеном поступку и предмет врати надлежном суду на поновни поступак, пред другим председником већа односно већем или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, јер није доказано да је учинио дело за које је оптужен. Предложио је да буде обавештен о седници већа, сходно члану 488. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконит доказ означава исказ малолетне оштећене, дат пред јавним тужиоцем. Према ставу одбране, наведена повреда закона огледа се у томе што се пресуде заснивају на том исказу иако је исти дат противно одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, обзиром да процесна способност малолетне оштећене није оцењена сагласно закону и правилима струке, већ је ту способност ценио процесно неовлашћени учесник – сведок.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује неоснованим из следећих разлога:

Положај малолетних оштећених у кривичном поступку је прописан правилима Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (члан 150. – 157.), који када је реч о кривичном поступку представља *lex specialis*, чија се правила примарно примењују, у циљу спречавања секундарне и поновљене виктимизације жртава кривичних дела, а када нешто није њима уређено, примењују се правила садржана у Законику о кривичном поступку, који иако садржи одређене специфичне одредбе о посебној заштити сведока и оштећених у кривичном поступку, не садржи посебне одредбе које се односе на одговарајуће модификовање општих кривичнопроцесних правила, онда када се у кривичном поступку појављује оштећени одређеним кривичним делом, а који је малолетно лице.

Тако је, чланом 152. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, поред осталог, прописано да ће се саслушање малолетних лица обавити уз помоћ психолога, педагога или другог стручног лица, док је ставом 2. истог члана, поред осталог прописано да се, ако се као сведок саслушава малолетно лице које је оштећено кривичним делом наведеним у члану 150. овог закона, саслушање може спровести највише два пута, а изузетно и више пута ако је то неопходно ради остварења сврхе кривичног поступка.

Како из списка предмета произилази да је малолетна оштећена у предметном кривичном поступку испитана само једном и то на записнику о испитивању сведока Кт 278/17 од 30.03.2017. године, из кога произилази да је испитивање сведока оштећене пред Основним јавним тужиоцем у Младеновцу обављено у присуству заменика јавног тужиоца, браниоца окривљеног, законског заступника малолетне оштећене - мајке и представника Центра за социјални рад који је дипломирани психолог, Врховни касациони суд налази да је испитивање малолетне оштећене обављено у свему у складу са чланом 152. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

У вези са тим, Врховни касациони суд налази да околност на коју се указује захтевом - да је представник Центра за социјални рад, психолог ББ испитивању малолетне оштећене присуствовала као сведок, а не као судски вештак, којом приликом јој дата усмена наредба да изврши процену процесне способности малолетне оштећене, не компромитује предметни записник о испитивању сведока оштећене, а евентуално непоступање сходно одредбама којима се пружа кривично правна заштита малолетним оштећеним лицима свакако није на штету окривљеног, већ у том случају може бити искључиво на штету оштећеног лица.

Сходно изнетом, по оцени Врховног касационог суда, правоснажним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом браниоца окривљеног АА.

Осталим наводима у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се образлаже битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП полемиче се са чињеничним утврђењима суда и изведеним доказима, као и њиховом оценом, изношењем пре свега сопственог става у погледу оцене процесне способности малолетне оштећене и лица овлашћених за такву процену, што представља повреду члана 440. ЗКП.

У вези са истим наводима, бранилац у захтеву истиче повреде чланова 1. став 1., 16. став 1. и 5., 84., 91. став 1., 114. став 1., 2. и 3. и 117. став 1. ЗКП, међутим, како повреде наведених одредби, као и повреда члана 440. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни касациони суд у разматрање истих, није упуштао.

Како уз захтев, бранилац окривљеног није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни касациони суд није упуштао у оцену истакнутих повреда Устава РС и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић